

||| månadens epiztel

Månadens epiztel tar bland annat upp EUs övervakningsprogram för fågelinfluensa och en sänkt skyddsnivå för fågelinfluensa i Sverige. Epizteln är ett samarbete mellan SVA och Jordbruksverket och är i det här numret sammanställd av Jens Norberg, SVA och Jessica Dahlberg, Jordbruksverket.

FÅGELINFLUENSAÖVERVAKNING

Alla medlemsstater i EU medverkar sedan 2002 i ett övervakningsprogram avseende fågelinfluensa på fjäderfä och vilda fåglar som regleras av gemensamma EU-regler. De kategorier som ingår i övervakningen i Sverige sedan tidigare är värphöns, mindre slaktkycklingbesättningar, avelsbesättningar med föräldradjur, kalkon, struts, gås och anka. Proverna tas i samband med slakt på slakteriet.

Nytt för 2007, för Sveriges del, är att även vissa typer av hägnat fjädervilt ska ingå i detta program. Hägnat fjädervilt klassificeras som fjäderfä och ska därför ingå i övervakningen. Med hägnat fjädervilt avses bland annat gräsänder, fasaner eller raphöns som hålls i hägn för uppfödning. De flesta av dessa släpps sedan ut i naturen. Jordbruksverket har valt ut cirka 30 avelshägn med fasaner eller gräsänder som kommer att ingå i programmet under året. Dessa kommer att provtas genom blodprovstagning av en officiell veterinär ute i anläggningen.

Provtagning inom övervakningsprogrammet för fjäderfä sker med serologi och resultaten rapporteras från och med i år till EU-kommissionen kvartalsvis.

Under 2006 analyserades totalt 2 317 prover från fjäderfän inom övervakningen. Alla prov var negativa med avseende på antikroppar mot

FOTO: BENGT ERBERG, SVA.

Under 2006 analyserades totalt 2 317 prover från fjäderfän inom EUs fågelinfluensaövervakning. Alla var negativa med avseende på antikroppar mot fågelinfluensavirus subtyp H5 och H7.

fågelinfluensavirus subtyp H5 och H7. Resultaten från 2006 års övervakning av fjäderfä och vilda fåglar är nu sammanställda och rapporterade till Kommissionen.

SKYDDSNIVÅN FÖR FÅGELINFLUENSA SÄNKT

Den 21 april sänkte Jordbruksverket skyddsnivån för fågelinfluensa från nivå 2 till nivå 1. Sänkningen föranleds av att det inte har förekommit några rapporter om ökad dödlighet bland vilda fåglar i EU denna vinter och att samtliga vilda fåglar som provtagits under 2007 inom EU har varit negativa för det högpatogena fågelviruset H5N1.

Sänkningen innebär bland annat att fjäderfä nu får släpps ut, men ska hållas inhägnade. Foder och dricksvatten ska dock fortfarande ges inne eller under ett skydd utomhus. Andfåglar, såsom ankor, gäss och änder ska hållas åtskilda från övriga fjäderfä på en anläggning eftersom smittade andfåglar kan fungera som symtomfria överförare av virus.

Hägnat fjädervilt får hållas utomhus inhägnade, men under perioden oktober till maj ska inhägnaden vara övertäckt med nät. Andra fåglar i fångenskap inklusive hobbyflokar får gå ute helt fritt. Foder och dricksvatten ska dock ges inomhus eller under ett skydd som förhindrar kontakt med vilda and- och vadarfåglar. Förbudet mot utställningar och tävlingar hävs.

SALMONELLA I FODER

Salmonella putten har konstaterats i fodersystemen på två gårdar belägna i Västerbottens län. Smittan har kommit via foder som levererats av en foderfabrik i Umeå. I skrivande stund är produktionen vid fabriken stoppad och sanering påbörjad. Jordbruksverket kommer även att låta ta prover på ytterligare mellan 15 och 20 gårdar som fått leveranser av foder från den aktuella fabriken under samma period som de två gårdar där smitta påträffats. Det mesta tyder på att salmonellan i foderfabriken kommit via en leverans av rapsmjöl från Danmark. De gårdar där smitta påvisats i fodersystemet är spärrade. Sanering av fodersystemet ska

genomföras. Initiala prover på gödsel från gödselkultivertarna visade ingen växt av salmonella. Fortsatt individprovtagning av djuren i dessa besättningar kommer att genomföras.

TUBERKULOSMISSTANKE PÅ HJORTAR

Vid slaktbesiktning av 47 kronhjortar från ett hägn i Sörmland upptäcktes förändringar som gav anledning att misstänka tuberkulos hos fyra djur. Direktmikroskopi visade syrafasta stavar, vilket tyder på att det rör sig om mykobakterier och odling har därför påbörjats. Hägnet är friförklarat inom tb-kontrollprogrammet för hjort (B-hägn). För tre år sedan påvisades liknande förändringar hos slaktdjur, vilket efter odling kunde diagnostiseras som aviär tuberkulos. Hägnet är spärrförklarat i avvaktan på provsvar från odlingen.

SEMINARIUM OM BLUETONGUE

Den 31 maj arrangerar Jordbruksverket ett seminarium om bluetongue. Under dagen ges en översikt av sjukdomsläget i Europa. Carlos Agrela Pinheiro, chefveterinär i Portugal, Sanna Mesman, veterinär och Martijn Weijtens, stf chefveterinär, båda från Holland, berättar om symtombilder på framför allt nötkreatur och får, hur man hanterar utbrott på besättningsnivå samt om epidemiologin. Rudi Meiswinkel, entomolog, kommer att tala om svidknotten och deras koppling till bluetongue. Jordbruksverket och SVA informerar dessutom om arbetet med beredskapsplanen för bluetongue och den kommande inventeringen av svidknott i Sverige.

Seminarier som anordnas i Malmö hålls på engelska och är kostnadsfritt. Jordbruksverket och SVA vill uppmana veterinärer att anmäla sig till seminariet för att öka sina kunskaper om sjukdomen. För mer information och anmälan kontakta Kristina Mieziowska på smittbekämpningsenheten, Jordbruksverket, e-post kristina.mieziowska@sjv.se. ■

■ ■ Telefonnumret till SVAs epizootologjour är 018-67 40 01.

■ ■ Detta nummer kan enbart användas då SVAs växel är stängd, d v s utanför ordinarie arbetstid. Epizootijouren ger råd och hjälp till veterinärer vid misstanke om epizootisjukdom. Provsvar eller allmänna råd kan inte ges på detta nummer.

noterat

Acta öppnar arkivet på Internet

■ ■ Acta Veterinaria Scandinavica, den officiella, renodlat vetenskapliga tidskriften för de nordiska veterinärförbunden,

startade 1959 som en traditionell papperstidning. I maj 2006 tog Acta det radikala steget att övergå till helt öppen publicering på Internet, med gratis tillgång för alla läsare. Det redaktionella arbetet bekostas via avgifter som författarna betalar till redaktionen. Den sista pappersutgåvan av Acta Vet Scand kom ut i början av 2007 (2006, volym 48).

Actas svenska nationalredaktör Bernt

Jones meddelade den 2 april att tidigare utgåvor från 2001 och fram till idag nu också finns allmänt och kostnadsfritt tillgängliga på internetadressen www.actavetscand.com. SVF, som största delägare av Acta, ger därmed medlemmarna ökad tillgänglighet till publiceringar i Acta men också andra tidskrifter med "open access" hos förlaget BioMed Central (BMC) i London. ■